

11.05.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**11 Mayıs 2022
Çarşamba**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

11 Mayıs 2022 Çarşamba

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanan Hazine Desteğine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 5539)
- Rize-Artvin Havalimanının Uluslararası Giriş ve Çıkışlara Açık Daimi Hava Hudut Kapısı Olarak Tespit Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5540)

ATAMA KARARLARI

- Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2022/205, 206, 207, 208)

YÖNETMELİKLER

- Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Mal ve Hizmet Alımı İhale Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Atılım Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Pamukkale Üniversitesi Yaz Dönemi Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

- Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2013/15)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/18)

YARGI BÖLÜMÜ

YÜKSEK SEÇİM KURULU KARARI

- Yüksek Seçim Kurulunun 10/05/2022 Tarihli ve 156 Sayılı Kararı

'Emeği koruyacak tedbirler bizim sorumluluğumuzda'

EMEK SERVİSİ

İŞ Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TISK) ve TISK Mikrocerrahi ve Rekonstrüksiyon Vakfı iş birliğinde, 36. İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası kapsamında ATO Kongresi-um'da "Sosyo-Ekonomik Boyutu ile İş Sağlığı ve Güvenliği" temalı program düzenlendi.

Programa, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü Muhittin Bilge, TISK Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Burak Akkol, TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ramazan Açar, HAK-İŞ Genel Başkanı Mahmut Arslan, MEMUR-SEN Genel Başkanı Ali Yalçın, Türkiye KAMU-SEN Genel Başkanı Önder Kahveci, TESK Genel Başkanı Bende-ri Palandöken ve TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Ankara Ticaret Borsası Başkanı **Faik Yavuz** katıldı.

Bilgin, programdaki konuşmasında, iş sağlığı ve güvenliğinin önemli bir mesele olduğunu belirterek, işçi sağlığı için iş yeri şartları ve iş sürecinin sağlıklı olması gerektiğini söyledi. Mevzuatın uygulamaya yönelik sorumluları olan iş yerlerine dikkat çeken Bilgin, kamunun da denetimin her aşamada olacağını söyledi. Bilgin, şöyle konuştu:

"Biz Çalışma Bakanlığınız. Emeği korumak bizim birinci görevimiz. Burada hedefimiz iş yerinin ihmalleri konusunda sı-

fır tolerans ve sıfır can kaybı. Bir can kaybetmenin nasıl bir duygu olduğunu o eve nasıl bir ateş düştüğünü yaşayan bilir. Dolayısıyla emeği koruyacak bütün tedbirleri almak bizim sorumluluğumuzdadır. Can kaybına da imkan aralayacak hiçbir kapı bırakmayacağız. Kanunu her anlamda uygulamanın sorumluluğunu üstleneceğiz, taviz yok. Herhangi bir inşaat, tersanede can kaybının olması demek başta ben olmak üzere herkesin bir ihmalinin olması demektir. Can kaybına asla göz yummayacağız. Sorumlularının da adalet önünde hesabının verilmesinin takipçisi olacağız."

Vedat

Bilgin 3600 ek gösterge düzenlemesinde çalışmaların ay sonunda biteceğini kaydetti. Bakan Vedat Bilgin, "3600 ek gösterge için en kapsamlı düzenlemeyi yapacağımızı ifade etmek isterim, bu ayın sonunda bitirmiş olacağız. Ayrıntısını o gün paylaşacağız" dedi

KORUYUCU POLİTİKALARA DİKKAT ÇEKTİ

Maskelerden uzaklaştık diye sevinirken ekonomik krizin derinleşmesine dikkat çeken Bilgin, şu ifadeleri kullandı: "Pandemi sonrası rahat bir nefes alacağımızı zannederken büyük bir ekonomik sorunla karşılaştık. En büyük yansıması hayat pahalılığı sorunu oldu." Türkiye'de enflasyonun en önemli sebeplerinden birinin enerji fiyatlarındaki artış olduğunu dile getiren Bilgin, "Enflasyonun karşısında emekçimizi, emeklilerimizi koruyacak tedbirleri almak durumundayız. Politikalar belli bir müddet içinde enflasyonda düşüşü sağlayacak ama tüm bunlara bağlı olarak biz de çalışanlarımıza dönük koruyucu politikaları devreye sokmak zorundayız." dedi.

10 - 12 Mayıs 2022
36. İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası
SOSYO-EKONOMİK BOYUTU İLE
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

BAKAN Bilgin, Cumhurbaşkanlığı Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında dün yapılan Cumhurbaşkanlığı Kabine Toplantısı sonrasında gazetecilerin sorularını yanıtladı. Memur ve memur emeklilerine enflasyon farkının ödeneceğini, emeklilerin ise gerçekleşen 6 aylık enflasyon oranında zam alacaklarını hatırlattı. Hükümet olarak çalışanları ve emeklileri enflasyonun tahribatından koruyacak çalışmalarının olduğunu belirten Bilgin, haziran ayı enflasyon rakamlarının açıklanmasıyla birlikte çalışmaya ilişkin yol haritasını belirleyeceklerini kaydetti.

Enflasyon açıklaması

Engellilerin özlük haklarında iyileştirme talebi

TÜRKİYE Körler Federasyonu, engelli çalışanlar için yıllık 120 gün fiili hizmet süresi zammı uygulanmasını, engelli çalışanlardan 15 yılda emekli olanların emekli ikramiyelerinin ve maaşlarının 30 yıl üzerinden hesaplanmasını istedi. Federasyondan yapılan yazılı açıklamada 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'nın bir kutlama haftası değil engelliliğe bakış açısını değiştirme ve farkındalığı artırma haftası olduğu vurgulandı. Engellilerin yaşam boyu karşılaştıkları en büyük zorluğun sahip oldukları engeller olmadığının altı çizilen açıklamada, şunlar kaydedildi:

'120 GÜN FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI'

Türkiye'de engellilere yönelik olumlu yasal düzenlemeler yapıldığı, ancak bunların yeterli olmadığı değerlendirilmesine yer verilen açıklamada, federasyonun talepleri

şöyle sıralandı:

"Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi içinde yer alan politika kurullarının her birisinde kendi alanlarında uzman bizzat engelli bireylerin yer almasını ve kurullarda ilgili çalışmaların gerçekleştirilmesini ve Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda düzenleme yapılarak engelli çalışanlar için yıllık 120 gün fiili hizmet süresi zammı uygulanmasını istiyoruz.

Federasyon, engelli çalışanlardan 15 yılda emekli olanların emekli ikramiyelerinin ve maaşlarının 30 yıl üzerinden hesaplanması, engellilerin ticari araçları kullanabilmesinin önünün açılması, sporla rehabilitasyon kapsamında, antrenman yapan kişilerin kulüplerine SGK tarafından fizik tedavide olduğu gibi ödeme yapılması, ağır engelli bireye bakmak için sosyal yardımlar kapsamında "evde bakım ücreti" alan kişiye sigorta yapılmasını da istedi.

Yayla Agro Gıda halka arz oluyor

Yayla Agro Gıda'nın yüzde 15 hissesinin halka arzında 11-12-13 Mayıs tarihlerinde talep toplanacak. 71 milyon lotluk bir nominal değerli satışın planlandığı arzda, bu miktarın yaklaşık yüzde 60'ını sermaye artışı, yüzde 40'ını da ortak satış olarak gerçekleştirilecek. Paylar 12,5'liradan arz edilecek. Yaklaşık 887 milyon 500 bin lira gelir hedefleniyor.

22 Nisan tarihinde Sermaye Piyasası Kurulu tarafından onaylanan halka arz için talep toplama tarihleri 11-12 ve 13 Mayıs olarak belirlenen Yayla Agro Gıda'nın yüzde 15 hissesinin halka arzında talep toplanmaya başlanıyor.

Şirketin çıkarılmış sermayesinin 472.6 milyon TL'ye yükseltilmesi nedeniyle artırılacak 42.6 milyon TL nominal değerli pay ile 28.4 milyon TL nominal değerli ortak pay satışı olmak üzere toplam 71 milyon TL nominal değerli pay halka arz edilecek.

Paylar 12.50 TL'den arz edilirken, payların tamamının satılması durumunda halka arz büyüklüğü 887.5 milyon lira olarak gerçekleşecek.

Yayla Agro Gıda Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Gümüş, halka arz gelirinin bir kısmını Niğde OSB'de kuracakları yeni fabrika yatırımında kullanacaklarını duyurmuştu.

Stokçuluğun cezası artırılıyor

Adalet Bakanı Bozdağ, "Stokçulukla ilgili cezaların hem alt hem de üst sınırı artırılmaktadır" dedi.

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, Adalet Bakanlığında açıklamalarda bulundu, gazetecilerin sorularını yanıtladı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın stokçuluk ve fiyatları etkileme suçlarında cezaların artırılacağını bildirdiğinin hatırlatılması üzerine Bozdağ, "fiyatları etkileme" suçunun Türk Ceza Kanunu'nun 237. maddesinde yer aldığına işaret etti.

Bakan Bozdağ, şöyle devam etti:

"Bu düzenleme, caydırıcı nitelikte cezalar içermemektedir. Bu nedenle cezanın, '1 yıldan 3 yıla kadar' olarak yeniden düzenlenmesi, eğer besinlerin, malların veya işçi fiyatlarının artmasına yol açacak sonuçlar, manipülasyonlar, gerçek dışı haberler oluşturduğu takdirde bu cezanın yarısı oranında artırılması, aynı suçu tellallar, bu işi yapan ruhsatlı simsarlar yaptığı takdirde yarı oranında daha cezanın artırılması şeklinde yeniden cezayı tanzim eden çalışmalar yapılmaktadır. Bu, fiyatları etkileyerek haksız kazanç elde etme peşinde koşan art niyetli kişilere yönelik cezai yaptırımların caydırıcı olma vasfını yükseltecektir. Bir de stokçuluk var. Elindeki malları kamunun ihtiyacını karşılamak için satması gerekenler, vatandaşların ihtiyacını karşılamak için satması gerekenler bunları satmayıp da fiyat biraz daha pahalansın veya başka neden, hesaplarla satmaktan kaçındığı takdirde burada da başka ceza öngörüyor Türk Ceza Kanunu. Şimdi bu cezayı da 1 yıldan 3 yıla şeklinde değiştiriyoruz. Cezanın hem alt sınırı artırılmakta hem de üst sınırı artırılmaktadır."

Stokçuluk ve fiyatları etkileme suçlarındaki cezaların alt ve üst sınırlarının, artırım oranlarının değiştirileceğini ifade eden Bozdağ, "Böylelikle bu iki suç da tutuklama yasağı kapsamı dışına çıkarılmaktadır. Yani şartlar oluştuğunda, sulh ceza hakimi takdir ettiğinde veya yargılamayı yapan herhangi mahkeme takdir ettiğinde bunların tutuklama ihtimali de artık hakimlerin ve mahkemelerin takdiri kapsamında mümkün olabilecektir." dedi.

Mevcut düzenlemenin tutuklama yasağı kapsamında olduğu için tutuklama tedbirinin uygulanma ihtimalinin bulunmadığına işaret eden Bozdağ, yeni düzenlemeyle hem ceza miktarı hem de diğer hükümlerin uygulanması bakımından yeni bir süreç geçileceğini söyledi.

Bekir Bozdağ, bu düzenlemenin, caydırıcı vasfıyla hem fiyatları etkilemeye teşebbüs ederek hem de stokçuluk yaparak haksız kazanç peşinde koşan kötü niyetli kişilerin ceza hukuku bakımından caydırıcı şekilde cezalandırılmasına yol açacağını vurguladı.

Yasal düzenlemenin ne zaman yapılacağını sorulması üzerine Bozdağ, bu konunun TBMM'nin takdirinde olduğunu bildirdi.

Hakim ve savcı yardımcılığı

Hakim ve savcı yardımcılığına ilişkin soru üzerine ise Bakan Bozdağ, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın hakim ve savcı yardımcılığının hukuk sistemine kazandırılacağını söylediğini hatırlattı.

Yeni dönemde sınavı kazanan hakim ve savcı yardımcılarının, Türkiye Adalet Akademisi'ndeki temel eğitimden sonra "hakim yardımcısı ve savcı yardımcısı" olarak atanacaklarını, 3 yıl süreli bir eğitimden geçileceğini anlatan Bozdağ, hakim ve savcı yardımcılarının, doğrudan adliyelerde bir hakimin veya bir savcının yardımcısı olarak görev yapacağını söyledi.

Bekir Bozdağ, eğitici hakim veya savcıların yetkin hakim ve savcılardan oluşacağını, eğitici hakim ve savcılara en fazla iki yardımcı verileceğini dile getirdi.

Hedefin, usta çırak ilişkisi içerisinde hakim ve savcı yardımlarının meslek öncesinde iyi bir eğitim alması olduğunun altını çizen Bozdağ, 9 ay hukuk, 9 ay ceza mahkemelerinde, ayrıca istinaf mahkemelerinde ve Yargıtay'da eğitimler alınacağını belirtti.

Hakim ve savcı yardımlarının, mesleğe 3 yıllık süreçte edindikleri tecrübelerle başlayacağını kaydeden Bakan Bozdağ, şu bilgileri verdi:

"Bu çok büyük bir hukuk reformudur. Hakim ve savcılarımızın liyakatinin artırılması, meslek öncesinde iyice eğitilmesi ve sadece teorik eğitim değil aynı zamanda pratik bir eğitimden geçirilerek mesleğe hazırlanması konusunda atılmış son derece önemli

bir adım ve reform olduğunu düşünüyoruz. Bu reform sonucu yeni hakim ve savcı yardımcılığı müessesesi hayata geçtiğinde sistem bu şekilde işleyecek. 3 yıllık eğitimden sonra ancak hakim ve savcı mesleğine kabulleri gerçekleşmiş olacaktır. Ben bu tarihi reformun hayırlı olmasını diliyorum."

Bakan Bozdağ, ayrıca hakim ve savcılarının iyi yetiştirilmesi ve gelişmeleri için eğitimin sürekli hale getirileceğini ifade etti.

Yeni düzenlemenin ardından birinci sınıfa ayrılma ve birinci sınıf olabilme şartları arasına "en az 3 defa meslek içi eğitime katılma" şartının konulacağını belirten Bozdağ, böylece meslek içi eğitimin daha etkin ve verimli süreceğini vurguladı.

Adalet Bakanı Bozdağ, meslek içinde hakim ve savcılarını sürekli gelişmeler karşısında bilgilendiren, tecrübeleri paylaşan, konuların uzmanları aracılığıyla eğiten bir yaklaşımın hayata geçirileceğini bildirdi.

Meslek içi eğitimin zorunlu hale getirilemeyeceğinin altını çizen Bozdağ, "Birinci sınıfa ayrılmak isteyen her hakim ve savcı şunu bilecek, birinci sınıfa ayrılmam için en az 3 defa meslek içi eğitime katılmam gerekecek. Bu, gönüllü şekilde, eğitimleri herkesin almasını sağlayacaktır. Bu da yargı içerisinde, devam eden yargılamalar süresince ortaya çıkan sorunların, eksikliklerin, yanlışlıkların eğitim vasıtasıyla çözümlenmesine, hakim ve savcılarının geliştirilmesine, liyakatin artırılmasına da büyük katkı sağlayacağını değerlendiriyoruz." ifadelerini kullandı.

Teftiş konusuna da değinen Adalet Bakanı Bozdağ, yeni düzenleme çerçevesinde Türkiye'de her adliyenin en az iki yılda bir rehberlik edici, eğitici, yol gösterici teftiştten geçeceğini, bunun da zorunlu hale geleceğini söyledi.

"Vatandaşlarımız için çok büyük kolaylıklar ortaya çıkaracak"

Bakan Bozdağ, noterliklerle ilgili yeni bir düzenlemenin de hayata geçirileceğini bildirerek, şunları kaydetti:

"Atacağımız yeni adımla gayrimenkul alım ve satım işlerinin, tapu sicil müdürlükleri yanında noterliklerde de yapılmasına imkan sağlıyoruz. Bu düzenlemeden sonra Türkiye'de gayrimenkul alım ve satımı yapan her bir vatandaşımız bir yandan isterse tapu sicil müdürlüklerimize giderek bu işlemi yapabileceği gibi noterliklere de giderek bu işlemi yapabilme imkanına kavuşacaktır. Noterlere gitmek veya tapu sicil müdürlüğüne gitmek tamamen vatandaşımızın tercihinin bırakılmaktadır ama noterliklere bu yetki ve görevin verilmesinin, vatandaşlarımız için çok büyük kolaylıklar ortaya çıkaracağına yürekten inanıyoruz. İnsanımız bu tercihten dilediğini kullanacak ve bu sistem işleyecek. Burada şunu da ifade etmek isterim: Tapu devir işlemleri, alım satım işlemleri sırasında Tapu Kadastro Genel Müdürlüğümüz ile Noterler Birliği, ortak çalışmalar yaparak burada güvenli bir sistemi hayata geçirecekler. İşlem noterde yapıldığı an, aynı şekilde Tapu Müdürlüğündeki kayda, aynı anda düşecek. Dolayısıyla arada bir fasıla da olmayacak, güvenlik riskleri hiç

11.05.2022

olmayacak. Vatandaşımızın hakkını, hukukunu koruyan güvenlik tedbirlerini içeren adımlar, bunun içerisinde olacaktır."

Yeni uygulamanın vatandaşlara büyük kolaylık sağlayacağına işaret eden Bozdağ, bunun da önemli bir reform ve değişim olduğunu sözlerine ekledi.

İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı bir yılda yüzde 23 arttı

İŞKUR'un işverenlerden aldığı açık iş sayısı nisanda yıllık bazda yüzde 72 artış kaydetti. İŞKUR'da kayıtlı işsiz sayısı ise bir yılda yüzde 23,1 artarak 3 milyon 583 bin 503 kişiye yükseldi.

İŞKUR'un işverenlerden aldığı açık iş sayısı Nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 72 artışla 201 bin 285 oldu. İŞKUR'un aylık raporuna göre, 2022 yılı Ocak-Nisan döneminde yüzde 50,9 artışla 704 bin 623 açık iş alındı.

Açık işlerin 97,5'i özel sektörden alınırken, sektörler itibarıyla en fazla açık iş (303.711 açık iş) imalat sanayi sektöründe oldu. En çok açık iş "Satış Danışmanı/Uzmanı, Güvenlik Görevlisi ve Konfeksiyon İşçisi" mesleklerinde belirlendi.

Kayıtlı işsiz sayısı bir yılda yüzde 23 arttı

Nisan ayında İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı bir önceki aya göre yüzde 1,4 azalış göstererek 3 milyon 583 bin 503 kişi oldu. Kayıtlı işsizlerin yüzde 51,0'i erkek, yüzde 49,0'u kadın, yüzde 34,0'ü 15-24 yaş grubunda yer aldı.

Kayıtlı işsiz sayısı geçen yılın aynı ayına göre ise yüzde 23,1 arttı.

139 bin 443 kişi işe yerleştirildi

Nisan ayında İŞKUR aracılığıyla 87 bin 230'u (yüzde 62,6) erkek, 52 bin 213'ü (yüzde 37,4) kadın olmak üzere 139 bin 443 işe yerleşme gerçekleşmiştir. 2022 yılı Ocak-Nisan döneminde ise 464 bin 338 işe yerleştirmeye aracılık edildi.

Türk Lirası'yla ihracat yüzde 68,4 arttı

Türkiye'nin Türk Lirası'yla gerçekleştirdiği ihracat, bu yılın ilk 4 ayında 2021'in aynı dönemine göre yüzde 68,4 artarak 33 milyar 340 milyon liraya ulaştı.

Türk Lirası'yla dış ticaret yükseliş trendini koruyor. Ticaret Bakanlığı'nın verilerine göre, Türkiye'nin 2021 yılı sonu itibarıyla Türk Lirası'yla ihracatı 66 milyar 784 milyon lira oldu. Aynı dönemde Türk Lirası'yla yapılan ithalat ise 116 milyar 45 milyon lira olarak gerçekleşti. Böylece 2021 sonunda Türk Lirası'yla oluşan dış ticaret hacmi 182 milyar 829 milyon lirayı buldu.

Türk Lirası'yla ticaret bu yılın ilk 4 ayında da artışını sürdürdü. Ocakta söz konusu ihracat 7 milyar 17 milyon lira, ithalat ise 12 milyar 503 milyon lira olurken dış ticaret hacmi 19 milyar 520 milyon lira olarak kayıtlara geçti.

Şubatta Türk Lirası'yla ihracat 8 milyar 575 milyon lira, ithalat 13 milyar 514 milyon lira, dış ticaret hacmi 22 milyar 89 milyon lira oldu. Martta ise söz konusu ihracat 9 milyar 281 milyon lira, ithalat 17 milyar 157 milyon lira, dış ticaret hacmi ise 26 milyar 438 milyon lira olarak hesaplandı.

Geçen yıla göre dikkati çeken artış

Nisanda Türk Lirası'yla ihracat 8 milyar 467 milyon lira olurken bu miktar geçen yılın aynı ayına göre yüzde 59,7'lik yükselişi beraberinde getirdi. Bu dönemde Türk Lirası'yla ithalat 17 milyar 564 bin lira olurken dış ticaret hacmi 26 milyar 31 milyon liraya ulaştı.

11.05.2022

Türk Lirası'yla ihracat yılın ilk 4 ayında ise geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 68,4 artarak 33 milyar 340 milyon lira oldu. Ocak-nisan döneminde Türk Lirası'yla ithalat 60 milyar 369 milyon lira, dış ticaret hacmi ise 93 milyar 709 milyon lira olarak kaydedildi.

Bakanlık verilerine göre, nisanda Türk Lirası ile ihracat yapılan ülke sayısı 157, Türk Lirası ile ihracat yapan firma sayısı ise 6 bin 683 oldu. Martta ise Türk Lirası ile ihracat yapılan ülke sayısı 166, Türk Lirası ile ihracat yapan firma sayısı 6 bin 608 olarak kayıtlarda yer almıştı.

Hazine destekli kefalet sisteminde düzenleme

İlgili kanunlar kapsamında yetkilendirilen kredi garanti kurumlarına sağlanan Hazine desteğine ilişkin esasları belirleyen kararda düzenlemeler yapıldı.

Kredi garanti kurumlarına sağlanan Hazine desteğine ilişkin kararda değişiklikler yapan Cumhurbaşkanı kararı Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlandı.

Karar, Hazine destekli kefalet sistemi kapsamında kredi garanti kurumlarının asgari niteliklerini belirlenmesini de içerecek şekilde yeniden düzenlendi.

Kararın Hazine desteğinin kullanılmasına ilişkin genel şartlar başlıklı 4. maddesine eklenen ibareyle, Merkez Bankası kaynaklarından sağlanan reeskont kredilerine, bu kapsamda sağlanacak kefalet şartları arasında yer alan bireysel ve işletme kredilerinin vadesinin asgari 6 ay olmasına yönelik kriterden muafiyet sağlandı.

Kefalet tutarı limitleri artırıldı

Karla, sağlanacak Hazine destekli azami kefalet tutarına ilişkin düzenlemeler de yapıldı. Buna göre, azami kefalet tutarı limitleri; KOBİ tanımını haiz kullanıcılar azami 35 milyon TL'den 100 milyon TL'ye, KOBİ tanımını dışında kalan tüzel kişi yararlanıcılar için 250 milyon TL'den 350 milyon TL'ye çıkarıldı. Bu limitlerin hesaplanmasında tüm kurumlardan kullanılacak kefalet miktarları dikkate alınacak. Limitlerin aşılmamasını temin etmek amacıyla kurumlar gerekli bilgi sistemi entegrasyonunu sağlayacak.

Kredi kefalet kurumuna en az 50 milyon TL sermaye şartı

Kararla, Hazine destekli kefalet sistemi kapsamında kredi garanti kurumlarının asgari niteliklilerine ilişkin düzenlemeler yapıldı.

Buna göre, kefalet kurumunun nakden ve her türlü muvazaadan ari olarak ödenmiş sermayesinin en az 50 milyon TL olması AŞ olması, ana faaliyet konusunun kefalet olması gerekiyor. Kurumun münhasıran kredi kefaleti sağlaması esas olacak. Bunun dışındaki faaliyetler Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın uygun görüşü alınarak yapılabilecek.

Kararla ayrıca kredi kefalet kurumunun ortakları ve yöneticilerinin genel nitelikleri, iç kontrol, risk ve bilgi sistemleri yönetimi, denetim ve raporlamaya ilişkin şartlar da belirlendi.

Karara eklenen geçici maddelere göre, bu yıl sonuna kadar turizm sektöründe tur operatörü olarak faaliyet gösteren işletmelerin kefalet başvurularında mevcut kefalet bakiyeleri, kefalet limiti hesabına dahil edilmeyecek.

Geçici maddelere göre ayrıca, 18 Mart'ta yayımlanan KOBİ nitelikleri ve sınıflandırılması hakkında yönetmelikte yapılan değişiklikle KOBİ tanımına dahil olan işletmeler, 2023 yılı sonuna kadar karar hükümleri doğrultusunda KOBİ dışı işletmeler için belirlenen kefalet limitlerinden yararlanabilecekler.

Erdoğan: Milletimizi mevcut anayasadan kurtaracağız

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Milletimizi mevcut anayasadan kurtarma isteğimiz bakidir" dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Danıştay Başkanlığı Konferans Salonu'nda düzenlenen, Danıştay'ın 154. Kuruluş Yıl Dönümü Töreni'nde yaptığı konuşmada, Türkiye'nin en köklü kurumlarından olan Danıştay'ın 154. kuruluş yıl dönümünü tebrik etti.

İdari Yargı Günü'nde, Şurayı Devlet'ten bugüne Danıştay'da görev yapan tüm hakimleri ve personeli şükranla anan Erdoğan, yönetimin yargı yoluyla denetlenmesi görevini üstlenen Danıştay'ın, devletle vatandaş arasındaki ihtilafların hukuk marifetiyle çözümünü sağladığını söyledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Danıştay'ın ifa ettiği bu kritik vazifenin hukuk devleti ilkesinin gerçek manada ve tüm unsurlarıyla hayata geçmesi manasına geldiğini belirtti.

Verdiği kararlarla alt derece mahkemelerine yol gösteren Danıştay'ın, her kademede hukukun, Anayasaya ve yasalara uygun şekilde işlemlerini temin ettiğini dile getiren Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Milletimizin 16 Nisan 2017'deki halk oylamasıyla Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçişi onayladığı Anayasa değişikliğinde, yargının bağımsızlığı ilkesi, tarafsızlığıyla tahkim edilmişti. Böylece millet adına karar vererek hakemlik görevini

üstlenen yargı, güçler ayrılığında hak ettiği yeri tam manasıyla almış oldu. Elbet bu noktaya bir anda ve durduk yere gelinmemiştir. Cumhuriyet tarihi, maalesef yargının darbeciler ve vesayet güçleri lehine taraf olduğu Yassıada yargılamalarından 28 Şubat brifinglerine kadar pek çok kötü örneklerle doludur."

Erdoğan, millet adına karar veren yargı kurumunun, her kademesiyle bu onurlu sorumluluğu özellikle kendine yakışır konumda olmasını sağlamak için gayret gösterdiklerini vurguladı.

Dünyanın her yerinde siyasetin, tabiatı icabı etki alanını genişletmek istediğini, bunun için sürekli sınırları zorladığını anımsatan Erdoğan, "Siyasetin etki alanını genişletme çabalarına yargı alanı da dahildir. Hatta en başlarda gelir. Sanmayın ki bu sorun, Türkiye'ye mahsustur. Amerika'sından Avrupa'sına her yerde aynı çekişme yaşanmıştır, halen de yaşanmaktadır." diye konuştu.

"Menfaat hesaplarının aleti olan bir yargı, millet adına karar veremez"

Türkiye'nin ve vatandaşların çeşitli meselelerini takip ederken, hukuk adına dünyanın nerelerinde ne yüz kızartıcı, utanç verici durumlarla karşılaştıklarını bildiklerini ifade eden Erdoğan, şunları kaydetti:

"Bu ülkede hiçbir savcının, hiçbir hakimin, hiçbir yargı mensubunun hukukla bağdaşmayan herhangi bir yaklaşımla karşıma gelmesini, taleplerimi hukuk dışında bir süzgeçte değerlendirmesini doğrusu istemem. Ama aynı zamanda yargı mensuplarının bu hukukçu duruşunu bilaistisna herkesin karşısında ve her şartta sergilemesini de beklerim. Darbelere kılıf uyduran, vesayete koltuk değnekliği yapan gizli, açık hukuk dışı örgütlerin arka bahçesi haline dönüşen, menfaat hesaplarının aleti olan bir yargı, millet adına karar veremez.

Daha yakın tarihte FETÖ ihanet çetesinin yargı içindeki dehşet verici yapılanmasına hep birlikte şahit olduk. FETÖ belasının ülkenin başına bu derece musallat olmasında yargıya çöreklenen yapının, örgütün emniyet ve ordu içindeki mensuplarıyla birlikte çok önemli misyon üstlendiğini biliyoruz. Hamdolsun ülkesine, milletine, adalete bağlı savcılar ve hakimler kendi işlerinden başlayarak Türkiye'nin FETÖ tehdidinden hukuk yoluyla kurtulmasına da öncülük ettiler. Bu tarihi mücadelede görev alan tüm yargı mensuplarına bir kez daha şahsım, milletim adına şükranlarımı sunuyorum. Halen süren davalarda da bu hassasiyetlerin en üst seviyede gözetildiğine inanıyorum.

Anayasaya dercedilmesini sağladığımız yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkesiyle inşallah artık böyle tehditlerle karşılaşmayacağımızı ümit ediyorum. Yargı mensupları olarak sizlerin hukuk devleti ilkesi çerçevesinde verdiğiniz ve vereceğiniz her mücadelenizde yanınızda yer alacağımızdan şüpheleniz olmasın."

"Yeni bir anayasa için TBMM bünyesinde defalarca teşebbüste bulunduk"

Hukuk devleti ilkesinin, demokrasinin olmazsa olmaz şartı olduğuna dikkati çeken Erdoğan, "Geçmişte hukuka aykırı pek çok tarize, tacize, cezaya muhatap olmuş bir

siyasetçi olarak ülke yönetimine geldiğim günden beri Türkiye'nin hukuk devleti niteliğini güçlendirmenin mücadelesini veriyorum." sözlerini sarf etti.

Yaptıkları reformlarla anayasadan yasalara, idari uygulamalardan uluslararası sözleşmelere kadar geniş bir alanda hukuk devletini tahkim ettiklerini vurgulayan Erdoğan, aslında Türkiye'yi yeni, tamamen demokratik yaklaşımla ve yalın dille yazılmış yeni bir anayasaya kavuşturmak için Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) bünyesinde defalarca teşebbüste bulunduklarını belirtti.

Hatta bunun için Meclis'te tüm partilerin eşit üye katılımıyla bir komisyon kurulmasına öncülük ettiklerini dile getiren Erdoğan, şu ifadelere yer verdi:

"Maalesef bu teşebbüsümüz, muhalefet partilerinin süreci tıkayan, uzlaşmaz tavrı sebebiyle akamete uğradı. Geçtiğimiz yıl yeni bir anayasa için tekrar harekete geçtik. Kendi hazırlıklarımızı yürütürken muhalefet cenahından da ortaya en azından bir metin teklifi koymasını bekledik. Aradan geçen bunca zamana rağmen önümüze, üzerinde konuşabileceğimiz herhangi bir metin gelmedi. Biz de kendi hazırlığımızı beklemeye almak mecburiyetinde kaldık. Ancak milletimizi, ruhunu 12 Eylül vesayetçilerinin üflediği darbe mahsulü mevcut anayasadan kurtarma irademiz bakidir. İmkan bulduğumuzda, ülkemizi sivil, özgürlükçü ve kuşatıcı bir Anayasaya mutlaka kavuşturacağız."

"Anayasada kapsamlı değişiklikler oldu"

Bu süreçte Anayasada pek çok değişiklikler de yapıldığını aktaran Erdoğan, Anayasa'nın 134 hükmünün geçen 20 yıl boyunca değiştiğini dile getirdi.

Erdoğan, bunların bir kısmının uluslararası sözleşmelere uyum amaçlı iken bir kısmının da Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi ve daha sonrasında Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçiş gibi oldukça kapsamlı değişiklikler olduğunu hatırlattı.

Sadece anayasayla sınırlı kalmadıklarını, ülkedeki temel kanunların neredeyse tamamını hem çağın gereklerine uygun hale getirecek hem de demokrasi ve özgürlük alanlarını genişletecek şekilde yenilediklerini belirten Erdoğan, şunları paylaştı:

"Ayrıcalıklı usule sahip devlet güvenlik mahkemelerini ve özel yetkili savcılık uygulamalarını bildiğiniz gibi kaldırdık. Yargıda ikiliğe yol açan askeri mahkemeleri ve üst derece organlarını lağvederek sistemin bütünlüğünü sağladık. İlk derece mahkemeleriyle yüksek mahkemeler arasına istinafı koyarak hem dosya yükünü azalttık hem de kararların daha hızlı ve sağlıklı çıkmasını temin ettik. Bilgi edinme hakkıyla, Kişisel Verileri Koruma Kurumuyla, İnsan Hakları Eşitlik Kurumuyla, Kamu Denetçiliğiyle vatandaşlarımızın devlet karşısında haklarını daha güçlü şekilde savunabilmesini sağlayacak mekanizmaları da oluşturduk. Kamu görevlilerine verilen cezaların tamamına yargı yolunu açtık. Kadınlar, çocuklar, yaşlılar, engelliler, şehit

yakınları, gaziler gibi bütün bu kesimlere yönelik pozitif ayrımcılık yapılmasını kural haline getirdik."

"Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru sistemini kurduk"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, temel hak ve özgürlüklerin korunmasında önemli bir imkan olan Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru sistemini kurduklarını anımsattı.

Anayasa ve kanunun değişmesinin ne Türkiye'ye mahsus olduğuna ne de olumsuz karşılanması gereken bir durum olduğuna dikkati çeken Erdoğan, şöyle devam etti:

"Hayatın akışı içinde ihtiyaç duyulan her konuda ve her vakit bu tür değişikliklerin yapılması gayet tabiidir. Önemli olan bu sürecin milli iradenin üstünlüğü esasına göre, demokrasinin kuralları çerçevesinde usulünce ve toplum tarafından benimsenerek yürütülmesidir. İşte bunun için geçtiğimiz yıl açıkladığımız yeni anayasa hazırlığımızı Meclis'te gereken çoğunluğu sağlasa bile halk oyuna sunacağımızı ifade etmiştik. Yeni kanunlar çıkartılması ve mevcut kanunların değiştirilmesi Meclis'in asli yasama görevidir. Yargı kurumlarımız da kararları ve içtihatlarıyla kanunların ve diğer mevzuatın güncellenmesine katkıda bulunmaktadır."

Erdoğan, kanunların doğruluğu kadar kanun uygulayıcıların niteliğinin de adaletin tecellisinde hayati öneme sahip olduğunu vurguladı.

Bu anlayışla yargı teşkilatının insan gücü kalitesini ve donanımını artırmak için bilindiği üzere hakim ve savcı yardımcılığı sistemini getirdiklerini hatırlatan Erdoğan, şu ifadeleri kullandı:

"Yargının tüm kademelerinde toplamda 3 yıl süreyle yardımcı sıfatıyla görev yapacak hakim ve savcılarımız böylece sisteme bütünüyle hakim olacaktır. Bir anlamda ahilik geleneğimizin temelini oluşturan usta-çırak sistemini yargıya da taşıyoruz. Bu yeni sistemi çok yakında fiilen başlatıyoruz. İnşallah, önümüzdeki dönemde devletin başı ve yürütmenin temsilcisi olan Cumhurbaşkanı ile milli iradenin temsilcisi Meclisimizle ve millet adına karar veren yargımızla ülkemizi her alanda daha ileriye götürmeyi sürdüreceğiz. Danıştayımızın da bu çerçevede üstlendiği hayati fonksiyonla Türkiye'nin demokratikleşmesine, büyümesine, gelişmesine katkıda bulunmaya devam edeceğine inanıyorum."

Erdoğan, İdari Yargı Günü ve Danıştay'ın 154. kuruluş yıl dönümünü tebrik ederek, katılımcılara sevgi ve saygılarını sundu.

Danıştay Başkanı Zeki Yiğit'in açılış konuşmasını yaptığı törende, TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Anayasa Mahkemesi Başkanı Zühtü Arslan, Yargıtay Başkanı Mehmet Akarca, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, AK Parti Genel Başkanvekili Binali Yıldırım, Sayıştay Başkanı Metin Yener, milletvekilleri ve çok sayıda davetli yer aldı.

Bakan Soylu, vatandaşlığa geçen Suriyeli sayısını açıkladı

İçişleri Bakanı Soylu, Türk vatandaşlığına geçen Suriyeli sayısının 200 bin 950 olduğunu söyledi.

Siyasetteki sığınmacı tartışması sürerken, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'dan yeni bir açıklama geldi.

Soylu, "Bugüne kadar kriterlerini sağlamak suretiyle vatandaşlık hakkı kazanan ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan Suriyeli sayısı 200 bin 950'dir" dedi.

Bakan Soylu, geçen hafta yaptığı açıklamada da Türkiye'de 3 milyon 762 binin üzerinde Suriyeli olduğu iddialarını yalanlamış, son 5 yılda gidenlerin sayısının 1,5 milyon kişiyi geçtiğini söylemişti.

Buğday, arpa, bakliyat alım fiyatları ne olacak?

Ali Ekber YILDIRIM

11 Mayıs 2022 Çarşamba

Hububat ve bakliyat ürünlerinde hasat öncesinde üretici 2022 ürün alım fiyatlarının açıklanmasını bekliyor. Geçen yıl Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan 17 Mayıs'ta Toprak mahsulleri Ofisi'nin alım fiyatlarını açıklamıştı. Bu yıl da fiyatların yakın zamanda açıklanması bekleniyor.

Alım fiyatları ile ilgili farklı beklentiler, söylemler var. Çiftçi, artan üretim maliyetlerinin dikkate alınmasını, ithal buğdaya, arpaya verilen fiyatın üzerine refah payının da eklenerek üretimi sürdürülebilir kılacak bir fiyatın açıklanmasını istiyor.

Bildiğimiz kadarıyla Toprak Mahsulleri Ofisi, alım fiyatları ile ilgili bir çalışma yaptı ve bunu Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi'ye sundu. Bakan Kirişçi bu konuda Cumhurbaşkanı Erdoğan'a doğrudan veya Bakanlar Kurulunda bir sunum yaptıktan sonra fiyatlar Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından açıklanacak.

Üretim verileri ile ilgili belirsizlik var

Hububat ve buğday üretim verileri ile ilgili net veriler ne yazık ki yok. Veriler 2021 yılına göre değerlendirildiğinde özellikle buğday üretiminde artış olacağı söylenebilir. 2021 yılında Güneydoğu, Doğu ve İç Anadolu'da yaşanan kuraklık nedeniyle üretimde ciddi düşüş yaşandı. Buğday üretimi uzun yıllar ortalaması olan 20 milyon tonun altına düştü. Türkiye İstatistik Kurumu, 2021 yılı buğday üretimini 17 milyon 650 bin ton olarak açıkladı. Amerika Tarım Bakanlığı ise 16 milyon ton olarak tahminini açıkladı. Kuraklığın etkisi ile buğdayda geçen sene son 14 yılın en düşük üretimi gerçekleşti.

Arpa üretimi ise 2020 yılında 8 milyon 300 bin ton iken 2021'de son 32 yılın en düşük üretim seviyesi olarak 5 milyon 750 bin tona geriledi. Bu yıl buğday üretiminin 20 milyon ton seviyesinde olması bekleniyor. Ulusal Hububat Konseyi'nin 1 Ekim 2021-31 Mart 2022 dönemini kapsayan Ülkesel Buğday Değerlendirme Raporu'na göre buğday üretimi 20 milyon 500 bin ton olacak. Raporda yağış miktarının geçen yıla

göre yüzde 25 arttığı ifade ediliyor. Doğrudur. Ancak yağışa en çok ihtiyaç duyulan Nisan ayı boyunca yağışlar olmadı. Bu nedenle kuraklığın etkileri üretimi azaltacaktır. Raporda da Nisan yağmurlarının belirleyici olduğu ifade ediliyor.

Üretim tahminini 2021 yılına göre yapmak yanıltıcı olur. Geçen yıl en kötü sezonlardan birisiydi. Geçen yıla oranla buğday, arpa ve diğer ürünlerin üretiminde bir miktar artış olacaktır. Fakat çok iyimser bir tablo da yok.

Çiftçinin kullandığı tohum, gübre miktarında yüzde 25-30 düşüş olduğu tahmin ediliyor. Yüksek girdi fiyatları nedeniyle geçmiş yıllara göre ekim alanını daraltan çiftçiler var. Ekim yaptığı halde yeterli gübre kullanamayan çiftçiler var. Yine kuraklığın bir miktar etkisi olacak. Dolayısıyla üretim beklendiği gibi 20 milyon tonun üzerinde olmayabilir.

2021'den ders alınmalı

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin alım fiyatları belirlenirken 2021 yılından mutlaka ders alınmalı. Fiyat belirlenirken sadece maliyet, sadece dünyadaki şu anki fiyatları değil geleceğe de bakmak gerekiyor.

Geçen yıl Cumhurbaşkanı Erdoğan 17 Mayıs 2021'de ekmeklik buğday alım fiyatını ton başına 2 bin 250 lira olarak açıkladı. Şu anda piyasadaki fiyatı 5 bin 300 - 5 bin 500 lira seviyesinde. Toprak Mahsulleri Ofisi tonu 6 bin liranın üzerinde buğday ithal etti.

Makarnalık buğday alım fiyatı ton başına 2 bin 450 lira olarak açıklandı. Bugünlerde makarnalık buğday fiyatı 5 bin 900 lira seviyelerinde.

Arpa alım fiyatı ton başına 1750 lira açıklandı bugünlerde arpanın tonu 5 bin 500 liranın üzerinde.

Kırmızı mercimek alım fiyatı ton başına 5 bin lira açıklandı, şu anda piyasada naturel kırmızı mercimek 15 bin lira, kırmızı iç mercimek 19 bin 500 lira. Nohutta ton başına 4 bin 50 lira fiyat açıklandı şu anda 15 bin 500 lira. Bu veriler Toprak Mahsulleri Ofisi'nin günlük bülteninden.

Geçen yıl Toprak Mahsulleri Ofisi açıkladığı bu fiyatlardan piyasadan ürün alamadı. Ama çok daha yüksek fiyatlarla ithalat yaptı. Sezon boyunca üretici ne dedi? "Toprak Mahsulleri Ofisi bana vermediği fiyatı ithalata, başka ülkelerin çiftçisine verdi." Haksız da değiller.

Bu nedenle 2021 yılından ders alınarak 2022 ürün alım fiyatları açıklanmalı. Geçen yıl Toprak Mahsulleri Ofisi'nin alım fiyatları açıklandığında piyasa ile uyumluydu. Fakat, geleceği göremeyen, kuraklığın etkilerini yeterince hesaplayamayan bir fiyattı. Umarız bu sene aynı hatalar yapılmaz.

Üreticiyi de tüketiciyi de koruyacak fiyat olmalı

Hububat ve bakliyatla uygulanacak politikanın ve verilen fiyatın hem üreticiyi hem de tüketiciyi koruması gerekiyor. Bunun için devletin girdi bazında sağladığı desteklerin artırılması, destekleme priminin artırılması gerekiyor. Ayrıca üreticiyi desteklemek ve arzı geniş bir zamana yayarak üreticiyi korumak amacıyla kurulan lisanslı depo uygulamasının doğru işletilmesi gerekir.

Mevcut uygulamada çiftçinin elinden ucuza alınan buğday lisanslı depolara konuluyor ve çiftçinin elinden ürün çıktıktan sonra fiyatlar artırılıyor. Sanayici ürün almakta zorlanıyor. Artan fiyatlar nedeniyle tüketici daha pahalıya ekmek tüketmek zorunda kalıyor. Ticaret Bakanlığının lisanslı depolarla ilgili bir çalışma yaptığını biliyoruz. Bu çalışmada mutlaka bunlara çözüm getirilmeli.

Açıklanacak fiyat geleceği öngörerek belirlenmeli. Bu yıl belli ki hububat ve bakliyat ürünlerine olan talep devam edecek. Bunu dikkate alarak fiyat belirlenmezse 2021’de yaşanan olumsuzluklar tekrarlanmış olur.

Dünyadaki gelişmeler dikkate alınmalı

Hububat ve bakliyat politikası ve alım fiyatı belirlenirken dünyadaki gelişmeler göz önünde bulundurulmalı. Özellikle Rusya’nın Ukrayna’yı işgali ile başlayan savaş nedeniyle Ukrayna’da ekim alanlarının daralması ürün arzını ve fiyatları olumsuz etkileyecektir. Önemli üretici ülkelerden Hindistan’da aşırı sıcaklar nedeniyle üretimin 111milyon tondan 105 milyon tona revize edildi. Çin başta olmak üzere stok yapma eğilimi devam ediyor.

Dünyadaki her gelişme buğday ve diğer ürünlerin fiyatlarını etkileyecektir. Bu nedenle fiyat belirlenirken bunlar dikkate alınmalı.

Özetle, hububat ve bakliyat sektörünün sadece bu yıl hasat edilecek ürünleri için değil gelecek açısından da açıklanacak fiyat çok önemli. Dünya fiyatları, maliyetler, iklimsel faktörler, arz ve talep dikkate alınarak çiftçinin mağdur edilmemesi için mutlaka maliyetinin üzerinde bir refah payı da eklenerek açıklanmalı. Öyle görünüyor ki, Toprak Mahsulleri Ofisi geçen sene olduğu gibi bu yılda piyasadan ürün alması zor. Ama piyasada belirleyici bir rolü olacaktır. Bu nedenle açıklanacak fiyat ve verilecek destekleme primleri çok çok önemli.

Konut finansmanı projesi ancak böyle özetlenebilirdi...

Alaattin AKTAŞ

11 Mayıs 2022 Çarşamba

✓ Konut piyasasını desteklemek amaçlı görünen yeni paket aslında vatandaşın döviz ve altınını bozdurmasını sağlamaya dönük.

✓ Konut fiyatları öyle bir hal aldı ki bu faizle sıfır konut almak çok çok zor. Konut bedelinin yarısı kadar döviz ve altını olanlar için ise yüzde 0.89 faiz bulunmaz bir fırsat.

Ekonomide sıkıntı hep var da, bu sıkıntı ne zaman normal seyrin ötesine geçip daha da çekilmez hal alsın hemen şapkadan yeni tavşan çıkarılıyor. Ama aslında pek farkına varılmıyor, artık şapkadan çıkan tavşan değil, tuhaf bir canlı; hatta bir kemirgen, ekonomideki kötü gidişatı tersine çevirsin diye uygulamaya konulan kararlar bu kemirgen tarafından yok ediliyor.

Bu kez şapkadan konutla ilgili yeni bir finansman projesi ya da modeli çıktı. Özünde konut satışını desteklemeyi amaçlayan, biraz detaya inince vatandaşın elindeki döviz ve altınını bozdurmasını sağlamaya dönük bir proje.

Söz konusu proje kapsamında sıfır konut alan vatandaşa on yıl vadeli ve yıllık yüzde 0.99 faizli 2 milyon liraya kadar kredi olanağı sağlanıyor ya... İşte bu krediyle ilgili bir tweet gördüm. Gerçek bir isimle atılmadığı için bu tweetin kime ait olduğunu yazamıyorum:

“Ben devletimin bana 2 milyon liralık kredi sağlamasını istemiyorum. Ben bir evin 2 milyon lira olmasını değil, aylık kazandığımdan kenara ayırarak rahatlıkla ev alabileceğim normal fiyatlar istiyorum.”

Söyler misiniz, “Konut Finansmanı Projesi” adı verilen bu yeni finansman paketi bundan daha güzel özetlenebilir miydi?

AYLIK 28.555 LİRA ÖDEYEN BUYURSUN ALSIN!

Konut Finansmanı Projesi'nin üç ayağı var.

İlk ayağın adı çok irdelerseniz yanlış değilse de ilk bakışta yanlış izlenim uyandırıyor:

“İlk Evim Konut Finansmanı Paketi.”

Bu tuhaflık, Türkçede ev ve konut sözcüklerinin aynı anlamda kullanılmasından kaynaklanıyor.

Geçelim bunu ve özü kaçırmayalım.

Yeni konutların özellikle büyük kentlerde çok pahalı olduğu ortada. İnşaat maliyetlerindeki artış, diğer maliyet artışları, talep derken fiyatlar neredeyse milyondan başlıyor.

Diyelim sıfır bir konut alacaksınız ve 2 milyon lira kredi kullanacaksınız; bu kredinin yüzde 0.99 faizle 10 yıllık maliyeti 3.426.674 lira. Bölün bu tutarı 120 aya, aylık ödeme 28.555 lira.

Daha ucuz konut bulursanız, ona göre ödeme de tabii ki düşecektir. Ama yine de nereden bakarsanız bakın, bir köşede birikmiş parası olmayanların bu krediyi kullanarak konut edinmesi mümkün değildir.

Şu söyleniyor ve kısmen doğru:

“Bu enflasyonist ortamda birkaç yıl bu taksiti ödedikten sonrası kolay...”

Ama o birkaç yıl her ay 30 bin liraya yakın taksiti kaç kişi ödeyebilir?

DÖVİZ VE ALTININI GETİR, DAHA DÜŞÜK FAİZLİ KREDİYİ GÖTÜR!

İkinci ayak döviz ve altın getirene daha düşük faizli kredi olanağı sağlıyor:

“Genişletilmiş Konut Finansman Paketi.”

Bu paketin en önemli farkı, konut değerinin en az yarısının 1 Nisan'dan önce açılmış döviz tevdiat hesabının ya da hurda altının Merkez Bankası'na satılması şartını getirmesi.

Kredi yine 2 milyon lira değerine kadar olan, bu sefer ikinci el konutları da kapsıyor. Şu durumda kullanılacak kredi en fazla 1 milyon lira. Faiz de bir miktar düşük, yüzde 0.89.

Buna göre 2 milyon lira değerinde bir konut için 1 milyon liralık döviz ve altın bozdurup 1 milyon lira kredi kullananlar on yıl boyunca her ay 13.594 lira taksit ödeyecek.

Hem zaten asıl paket bu gibi duruyor da, uygulama tümüyle döviz ve altın bozdurma şartına bağlı görünmesin diye 2 milyon liraya kadar değeri olan konutlar için yüzde 0.99 faizli paket de projeye eklenmiş gibi.

Bu arada yüzde 0.89 faizli krediden yararlanmak isteyenlere dönük “**1 Nisan’dan önce açılmış DTH**” şartında tarih sınırlamasının talep durumuna göre daha yakın zamana çekilmesi de hiç şaşırtıcı olmaz. Zaten niye böyle bir tarih sınırlaması konmuştur, onu anlamak da zor. Hadi tarih koymak gerekiyordu, neden 1 Mayıs denmedi, o da belli değil. Muhtemeldir ki bu çalışma nisan ayında yapıldı ve tarih de 1 Nisan olarak belirlendi.

İNŞAAT SEKTÖRÜNE DE 20 MİLYAR DESTEK

Konut Finansmanı Projesi kapsamında konut satışını teşvik edecek düzenlemeler olmakla birlikte sektöre de doğrudan destek sağlanıyor.

Belli koşulları yerine getirmiş olmak ve bir yıl boyunca zam yapmayacağını taahhüt etmek kaydıyla inşaat sektörüne üç yıl vadeli toplam 20 milyar lira destek verilecek.

EKONOMİDE SORUNLAR NE, YAPILANLAR NE!

İnsan bazen gerçekten şaşıyor. Aslında bunca yıl ekonomide sıkıntıları geride bırakabilmek amacıyla hep aynı yolun tercih edildiğini gördükten sonra şaşırmamak gerekiyor ama olmuyor.

Yine şaşıyoruz, yine şaşıyoruz!

Sayılar ortaya koyuyor, bırakın dar gelirliyi, orta düzeyde geliri olanlar, hatta iyi bir geliri olanlar bile bu krediyi kullanıp konut alamaz. Kendimizi kandırmanın alemi yok. Bu paket kapsamında döviz ve altın için “**gel gel**” yapılıyor, çünkü kıyılayacak alan kalmadı.

Hadi diyelim bu paket şahane, çok iyi sonuçlar verecek, insanlar güle oynaya ev sahibi olacak.

İyi de derdimiz bu mu, şu aşamada bu mu?

İnsanların ev sahibi olması mı, kaynakları buraya kanallize etmek mi?

Tamamlanmamış konutlar için müteahhitlere 20 milyar lira kaynak ayırmak mı?

Bunu yaptığımızda enflasyon hız kesecekse, tamam!

Bunu yaptığımızda işçi, memur, emekli, esnaf nefes alıp rahat yaşayacaksa, tamam!

Bunu yaptığımızda işsizlik azalacaksa, tamam!

11.05.2022

Bunu yaptığımızda döviz üstündeki baskı kırılacaksa, tamam!

Ama bunların hiçbiri olmayacak.

Oysa bizim yapmamız gereken bunlar, çözmemiz gereken sorunlar bunlar.

Konut satışını hızlandırarak ekonomik sorunlarını aşan bir ülke olmuş mudur?

Belli mi olur, belki biz başarırız!

Abdulkadir Selvi

Yazarın Tüm Yazıları >

Muhalefet neden umut olamıyor

AK Parti'nin 20 yıllık iktidarında ilk kez bu kadar yüksek bir enflasyon yaşanıyor. Hayat pahalılığı ilk kez bu kadar geniş kitleler tarafından hissediliyor.

Pandemi ve Ukrayna Savaşı nedeniyle yüksek enflasyon dünyada rekor kırıyor. Şimdi o tartışmalara girme niyetinde değilim. Benim dikkat çekmek istediğim nokta farklı. Ekonomik sorunlar muhalefet açısından avantajlı bir tablo ortaya koyuyor. AK Parti şimdiye kadar toplumun refahını artırdığı ve daha iyi bir gelecek sunduğu için girdiği tüm seçimleri kazandı. İlginç olanı bu kez de yaşanan ekonomik sıkıntılara rağmen yine seçimi kazanmaya en yakın parti olarak çıkıyor. Anketler, AK Parti oylarında bir dönem yaşanan gerilemenin tersine döndüğünü gösteriyor. AK Parti oylarında büyük bir düşüş yaşanmadı. Ama bir erime söz konusuydu. Hayat pahalılığı sorunu çözülemediğine, enflasyon yıllık yüzde 69.97 çıktığına göre, AK Parti oyları küçük oranlar halinde de olsa neden yeniden yükselişe geçti?

Optimar'ın mart ayı araştırmasına göre ekonomi ve işsizliğin yüzde 72.9 olduğu bir dönemde muhalefetin oyları neden bir türlü beklenen sıçramayı yapamadı?

ANKETLER NE DİYOR

Yine Optimar'ın anketine göre 'Bu sorunu sizce hangi parti çözer?' diye sorulduğunda ankete katılanların sadece yüzde 23.8'i 'CHP' yanıtını veriyor. Oysa CHP'nin oy oranı yüzde 25-26 bandında seyretmiyor mu? Demek ki CHP seçmeninin bir bölümü dahi ekonomiyle, işsizlikle, hayat pahalılığıyla ilgili sorunları CHP'nin çözeceğine inanmıyor. Zaten CHP çözer diyenlerin oranı yüzde 23.8'de kalıyor. Bunların önemli bir bölümünün partiye bağlılık nedeniyle bu yanıtı verdiği kuşkusuz.

CHP ve İYİ Parti dahil olmak üzere 6'lı masanın tamamını topladığımızda ise yüzde 34.1'e ulaşıyor.

NEDEN 'AK PARTİ' DİYOR

Yaşanan sıkıntılara rağmen halkımızın büyük çoğunluğu çözümü yine AK Parti'de görüyor. Ankete katılanların yüzde 33'ü 'Bu sorunu AK Parti' çözer diyor.

Neden 'AK Parti çözer' diyor? AK Parti ile ilgili verileri mercek altına aldığımızda şu oranlar çıkıyor:

- Yüzde 18.5'i çözüm odaklı buluyor.
- Yüzde 17.2'si tecrübeli ve istikrarlı buluyor.
- Yüzde 16.3'ü liderine güveniyor.
- Yüzde 15.6'sı başarılı buluyor.

MUHALEFET NEREDE KAYBEDİYOR

- 1- Muhalefet şimdiye kadar toplumun sorunları karşısında ikna edici çözüm önerileri geliştiremedi.
- 2- Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem'den başka bir öneri geliştiremediler. Sistem önerisi ise toplumda bir heyecan dalgası oluşturmadi.
- 3- Kimin cumhurbaşkanı adayı olacağı tartışmasının ötesine geçmediler. Tüm hedeflerinin cumhurbaşkanı olmak olduğu algısının oluşmasına hizmet ettiler.
- 4- 6'lı masa, topluma geçmişteki çok partili koalisyon görüntülerini hatırlattı.

ALİ BABACAN'IN TESPİTİ

'Muhalefet neden güven vermiyor?' sorusuna yanıtı ise 6'lı masada yer alan Ali Babacan "6 genel başkan ayrı ayrı şeyler söylüyor. Böyle bir tablo güven oluşturabilir mi? Mümkün değil" diyerek vermişti.

Sorun tam da bu noktada. Yani muhalefetin topluma güven vermemesinde düğümleniyor.

UYSAL'IN TWEET'LERİ

Gültekin Uysal'ın, cumhurbaşkanı adaylığı kriterlerini sıralarken, "20 yıllık AK Parti döneminde sorumluluğa ortak olmamış olmak" vurgusu Ali Babacan ve Ahmet Davutoğlu'nun hop oturup hop kalkmasına neden olmadı mı?

MUHALEFETE GÜVEN SORUNU

Ancak cumhurbaşkanı adaylığı konusunda Kemal Kılıçdaroğlu, Ekrem İmamoğlu ve Mansur Yavaş birbirini devre dışında bırakmak için her türlü fırsatı kolluyorlar.

6'lı masada hiçbir parti diğerine güvenmiyor. Birbirlerine çelme takıyorlar.

Siyasette en önemli gösterge güvendir. Siz birbirinize güveneceksiniz ki millet de size güvensin. Umut bağlasın.

Çok uzağa gitmeye gerek yok. Bir fotoğraf üzerinden Ekrem İmamoğlu'nun kendi mahallesinde maruz kaldığı linç dahi, toplumu ürkütmeye yetti. Muhalef kitlede umudun değil, umutsuzluğun artmasına neden oldu. Seçimlere 1 yıl kala muhalefetin umut olarak gördüğü isimler, kendi kitlelerinden kopmaya başladılar.

REHAVETE YER YOK

Muhalefet, konjunktürün kendine sunduğu fırsatı değerlendiremedi. Rüzgâr tersine dönmeye başladı. Yukarıdaki veriler muhalefetin, hiçbir çözüm üretmeden 'Nasıl olsa bu ekonomi Erdoğan'ı götürür, bizi getirir' diye beklemesinin 2023 seçimlerini kazanmasına yetmeyeceğini ortaya koyuyor.

CHP'DE İMAMOĞLU KRİZİ BÜYÜYOR

İMAMOĞLU'nun Karadeniz gezisindeki bir fotoğraf karesi üzerinden başlayan tartışma CHP Genel Merkezi'ne sıçradı. Bu işin bir krize dönüşmesi için Murat Ongun ve Ekrem İmamoğlu ikilisinin ellerinden gelen her şeyi yaptıklarını söylemeden geçemeyeceğim. Daha önceki krizleri "Kol kırılır yen içinde kalır" anlayışıyla aşmayı başardılar ama bu kez tersi oldu. Orhan Pamuk'un Yeni Hayat'ında, "Bir gün bir kitap okudum ve bütün hayatım değişti" deniliyordu ya, Ekrem İmamoğlu da "Bir gün bir fotoğraf çektim. Siyasi hayatım değişti" noktasına geldi.

Öyle ki İmamoğlu'nu "Bugünün Atatürk"ü ilan eden Athena Gökhan bile, "Ben bu otobüsten inerim arkadaş!" demek zorunda kaldı.

Tekrar CHP'deki İmamoğlu tartışmasına dönecek olursak.

MYK toplantısında İmamoğlu'nun gezisine dönük tartışmaları bildiğim için Kılıçdaroğlu'nun, CHP grubundaki, "Ortadoğu'ya barış getireceğiz" sözlerini dinlerken, ağzından gayri ihtiyari olarak, "Sen önce CHP'ye barış getir" sözleri çıktı.

MYK'da Kılıçdaroğlu'nun önünde İmamoğlu'nun Karadeniz gezisiyle ilgili bir tartışma yaşanıyor. "Bu gezi cumhurbaşkanı adaylığının ilanıdır" diyen parti yöneticisine, diğeri "Kendisi öyle olmadığını açıkladı" diye karşılık veriyor.

Ardından fotoğraf karesi içinde yer alan gazetecilere ve gezinin finansmanına ilişkin eleştiriler yöneltiliyor. Kılıçdaroğlu bu tartışmaları sessiz bir şekilde izlemekle yetiniyor.

KILIÇDAROĞLU'NUN NAGEHAN ALÇI'YA VEFASIZLIĞI

MYK'daki tartışmalar sırasında Kılıçdaroğlu'ndan Nagehan Alçı konusunda bir tavır koymasını beklerdim. Çünkü Nagehan Alçı, "CeHaPe zihniyeti" isimli

11.05.2022

belgeselde Kılıçdaroğlu'nu CHP'deki zihniyet devrimini gerçekleştiren kişi olarak tanımlamıştı.

Nagehan Alçı, belgesel yayınlandıktan sonra gelen tepkilere rağmen, “Kemal Kılıçdaroğlu'nu izleyince bir kez daha o tespitim haklılığını anladım. CHP Vatikan'dır ve Kemal Kılıçdaroğlu da Vatikan'ın başına gelmiş reformcu bir Papa'dır” demişti. Nagehan Alçı'yı linç etme yarışının yaşandığı bir sırada Kılıçdaroğlu'ndan aynı yürekliliği beklerdim. Çünkü vefa onu gerektirirdi...

Esfender KORKMAZ

Kur sorunu çözülür mü?

11 Mayıs 2022 Çarşamba

Dolar/TL kuru =15'e göre, TL yüzde 43-44 oranında daha düşük değerdedir. Kur artışı, (TL enflasyonu-dolar enflasyonu)+ dolar endeksi üstünde olursa, TL daha çok değer kaybedecektir. Altında olursa, önceki değer kayıplarını kısmen telafi edecektir.

Türkiye'nin geçmiş krizlerinin tamamını döviz sorunu tetiklemiştir. Bu defa dalgalı kur politikası olduğu için, ekonomik kriz kronikleşmiştir.

Türkiye bu krize hiç yoktan, hükümetin siyasi ve ekonomik alanlarda açık yanlışlarından girdi.

1. Kur sorunu 2018 kur şoku ile başladı. 2018 kur şokunun bir nedeni dış politikadaki yanlışlardır...

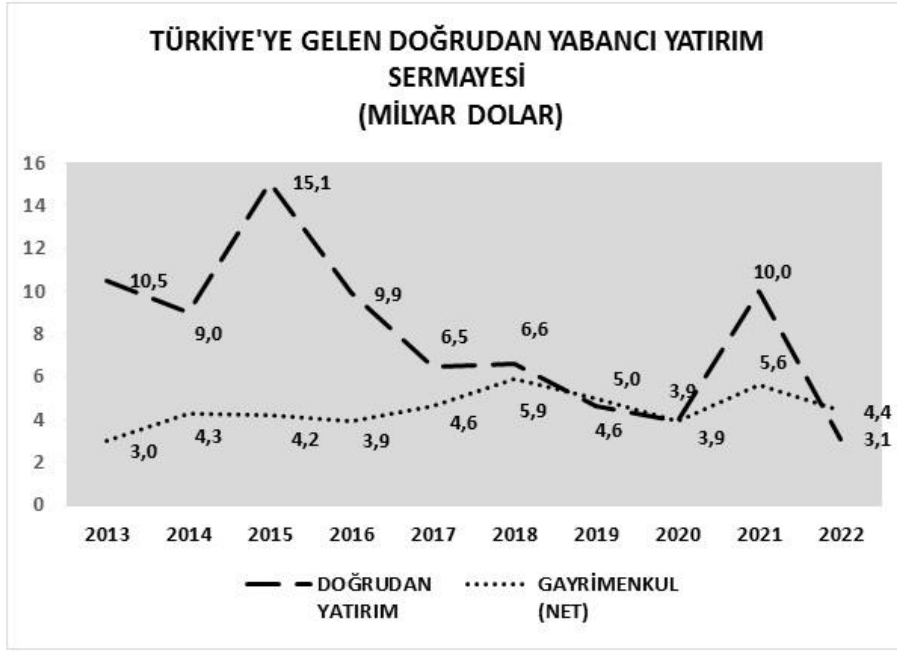
2015 Türkiye-Rusya uçak krizi nedeni ile Putin, "Suriye'deki teröristler Türkiye'de ağırlandı, hastanelerde tedavi gördü." demişti. Bu Türkiye'ye olan güveni düşürdü.

2017 Hollanda-Türkiye diplomatik krizi. Hükümetin anayasa referandumuna 'evet' oyu toplamak için Hollanda'daki Türkler ile toplantı yapmak istemesine Hollanda Hükûmeti izin vermedi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Türkiye'nin AB üyelik süreci bağlamında Avrupa'yı eleştirerek, "Olay tamamıyla Haçlı ittifakıdır" dedi. Bu nedenle Türkiye, AB çıpasını kaybetti.

2018 rahip Brunson krizinde ABD, Türkiye'ye yaptırım uyguladı.

2. Dış politika sorunları ve Başkanlık sistemi, yabancı yatırım sermayesini negatif etkiledi. 2015 sonrası Türkiye'ye gelen doğrudan yabancı yatırım sermayesi azaldı. Türkiye tahvillerinin CDS oranları ve dış borçlanma maliyetleri arttı.

(Aşağıdaki grafikte doğrudan yabancı yatırım sermayesi, fiziki yatırım ve şirket sermayesi için gelen doğrudan yatırım sermayesi ve gayrimenkul yatırımı olarak ikiye ayrılmıştır.)

3. Cumhurbaşkanının faiz politikası için Merkez Bankası'na aşırı müdahalesi ve MB gösterge faizlerinin, TÜFE'nin yüzde 70 çıkmasında dahi yüzde 14'te tutulması.

Önceki yazılarımda da ifade ettiğim gibi "Dalgalı kur politikası uygulanan bir ekonomide, faizleri de kurları da piyasa belirler. Eğer faizleri hükümet belirleyecekse o zaman kur politikasını değiştirmek gerekir. Sabit veya yarı sabit kur politikasına geçmek gerekir."

Çözümü var mı?

TL'nin aşırı değer kaybetmesi, ekonomik krizin göstergelerinden birisidir. Kur sorunu tek başına çözülmez. Zira iktisat politikaları iki tarafı kesen bıçak gibidir. Ters tarafının daha fazla kesmesini önlemek için, tüm para, faiz, kur, maliye politikalarının koordineli olarak planlanması ve bu kapsamda bir istikrar programı hazırlanması gerekir.

Programa güven için, hukuki ve demokratik altyapının güven yaratacak şekilde yeniden organize edilmesi gerekir.

Bu program için de, kısa dönemde dalgalı kur politikası değişmeli ve yarı sabit kur sistemine geçilmelidir.

Merkez Bankası hem bağımsız olmalı, hem de TL ve kuru birlikte gözetmelidir. Bu şartlarda faizler, piyasada belirlenmesi için serbest bırakılmalıdır.

İbrahim Kahveci

SGK'yı kim batırdı?

Tamam, biliyoruz... SSK'yı şu an CHP Genel Başkanı olan Bay Kemal (Kılıçdaroğlu) batırdı. Bunu cümleyi herkes öğrendi ve beyinlere kazındı.

Rahmetli Savaş Ay hayatının haberini SSK hastanelerinin önündeki kuyruklarda yapmıştı. Ve bizler bu haberi aradan geçen on yıllarca sürekli izledik.

Ama durun... Sosyal Sigortalar Kurumu olan SSK yerine artık Sosyal Güvenlik Kurumu olarak SGK var.

SSK, Kemal Kılıçdaroğlu'nun görev yaptığı dönem olan 1992-1999 arası toplam 7 yılda 9,2 milyar dolar zarar yapmış.

Bu arada şu notu ekleyelim: Demirel-Çiller ikilisinin erken emekliliği yüzünden SSK batmıştı. Ve normal olarak SSK açığı yıllar itibari ile giderek artış gösterdi.

Ve AK Parti dönemi... SGK sitesinde 2008 yılı sonrası veriler var.

Gelin Hazine'den SGK'ya aktarılan paralara bakalım:

2008 yılında 35 milyar lira (bugünkü değeri 187 milyar TL). 2021 yılı 252 milyar TL (bugünkü değeri 371,6 milyar TL)

Veya şöyle verelim rakamları: (2008-2022 :14 yıl 2 ay)

Hazine'den aktarılan toplam para 1 trilyon 632 milyar lira. TL'nin bugünkü değeri ile ederi 4 trilyon 222 milyar lira. Ya da o yılların ortalama dolar kuru ile hesaplırsak 468,1 milyar dolar.

SGK'ya 2020-2021 yıllarında Hazine'den aktarılan para ortalama 250 milyar lira. TL'nin bugünkü değeri üzerinden gittiğimizde ise yıllık aktarılan para 300 milyar lira ediyor. Yıllık aktarılan paranın dolar karşılığı ise 33,4 milyar dolar civarında bir meblağ ediyor.

Şimdi soralım: Yılda ortalama 1,3 milyar dolar zarar eden SSK'mı batmıştı? Yoksa şu anda yılda ortalama Hazine'den aktarılan 33,4 milyar dolarla **SGK'mı battı?**

Hemen şunu söyleyeyim: Ne SSK batmıştı ne de SGK batmıştır. Bu kurumun açıkları Hazine'den karşılanarak emekli maaşları ödenmektedir. Bütün mesele Hazine'den kaynak aktarımına bağlıdır. Ve asıl mesele ülkemizde çalışan/emekli dengesini Hükümetin kurmasıdır.

SSK'yı da SGK'yı da kurum yöneticileri batıramaz. Erken emeklilik sistemini kim getirmiş ise bu kurumu onlar batırmıştır.

Şimdi diyeceksiniz ki, "iyi ama SSK Hastanelerinin önünde kuyruklar vardı. Zaten Savaş Ay'ın haberi de o kuyrukları gösteriyordu.

Evet, şimdi hastane önlerinde kuyruklar yok. Çünkü artık kuyruklar bilgisayarların içinde veya telefonlarda. Randevu almak zorundasınız. Peki, randevu için kaç gün bekliyorsunuz?

Eğer SSK hastanelerdeki kuyruklar yüzünden batmış ise bugün SGK çok daha perişan durumda. Kanser şüphesi için verilen randevunun 4 ay sonrası olduğunu yazmıştım. Ayrıca şunu not edelim: SSK hastanesinde o gün kuyruğa girenlerin büyük kısmı tedavi ediliyordu; şimdi kuyruğa bile giremiyorsunuz.

Hatta bir başka durumu daha izah edeyim: Şu anda hastanelerde tedavi araç-gereçlerinde bile çok ciddi sıkıntılar yaşanıyor. Bunun ne olduğunu en fazla hasta olanlar biliyor.

MAAŞLAR ARTACAK

Cuma günü TV5'de Suat Dural ile "Ekonomi ve Ötesi" programında SGK bütçesini ele aldık. Bu yılın ilk 2 ayında 65,6 milyar lira Hazine'den aktarılan para var.

Yılbaşında asgari ücret artışı %50,5 olmasına rağmen toplam ücret artışı %42,2'de kalmıştı. Ücret artışının düşüklüğü nedeniyle SGK gelirlerinde de oransal açıdan azalma yaşanıyor.

Bu tabloyu şu şekilde izah ettim: "Bu yılın ortasında emeklilere enflasyon farkı ödenecek; dolayısı ile SGK'nın giderleri daha da artacak. Hükümet mecburen ücretleri artırmak zorunda. Asgari ücreti artıracak ki, SGK emekli maaşlarını ödeyebilsin; aksi halde durum epey ciddi."

11.05.2022

Bakınız burada ücret artışı çalışanlar sevildiği için vs değil; SGK'nın açığını azaltmak için bu artış yapılmak zorunda.

Diyeceksiniz ki, Bakan bey ücretler artarsa enflasyon artar demişti. Zaten enflasyon kendi kendini besler duruma gelmiştir. Bu işten kurtuluş çok zor. O yüzden ücret artışlarına da çok sevinmeyin. Kısa sürede enflasyona ezilip gidecektir.

Oğuz Demir

Söyleyecek sözleri kalmadı!

Bazen söz biter derler ya. İşte hükümet için tam da o noktadayız.

Neden mi?

Anlatayım!

Pazartesi günü sosyal medyada bir konut hikâyesi anlatmıştım. Tekrar edeyim.

“2008 Aralık ayında Mecidiyeköy’de tam Cevahir AVM’nin arkasında 3+1 bir daireye taşınmıştım. Aylık kira 1300 TL idi biraz pazarlıkla 1.250 TL’ye indirmişlerdi. On yıl oturdum o evde. On yılın sonunda 2018 Eylül’de bir süreliğine Rusya’da bir üniversitede çalışacağım için evden çıktım. 2008 Aralık ‘ta 1.250 TL ile başlayan kira aradan geçen on yılın sonunda 2.600 TL olmuştu. Yani kira yüzde 108 artmıştı.

Hafta sonu yürüyüş yaparken bir baktım on yıl boyunca oturduğum ev yeniden kiralık.

Merakıma yenildim, emlakçıyı aradım ve aynı eve bugün ne kadar kira istediklerini sordum. **Telefonda 15.000 TL diye bir ses duydum. Ne kadar sürede verirsin sence bu fiyatla dedim. Birkaç güne gider hocam dedi. 10 yılda kirası yüzde 104 artan dairenin kirası sadece 3,5 yılda yüzde 477 artmış...”**

Bu paylaşımın ardından birçok farklı yanıt geldi. Özellikle ev sahipleri de oldukça dertli olduklarını ifade ettiler. **Onların derdi de mevcut kiracıların kira artış oranının enflasyonun çok altında kalması idi.**

Enflasyonun yüzde 70 olduğu bir ortamda kira artışlarının üst limitini belirleyen 12 aylık TÜFE artış ortalaması ise yüzde 34 oldu.

Özellikle kira geliri ile geçinen vatandaşlarımız için bu da haklı bir serzeniş idi.

Ancak madalyonun bir de ters yüzü var.

Eylül ayına geldiğimizde durum tam tersine dönecek. Enflasyonda baz etkisi ile her şey aynı devam ederse ancak biraz gevşeme görmeye başlayacağız. Siz gevşeme dediğime de bakmayın bu arada. **Eylül'de yüzde 90-100 arası bir enflasyon olma ihtimali yüksek.** Ardından yılsonunda biraz gevşeme ile **yüzde 70'lerde yılı kapatma olasılığımız da** yine oldukça yüksek.

Kira limitini belirleyen **12 aylık ortalama TÜFE artışı yüzde 100'ün üzerine** çıkacak. Yani **maaşlar yüzde 60-70 bandında artarken mevcut kiracı için de kiralarda en iyi ihtimalle iki katına** çıkacak.

Gördüğünüz üzere dengeler tamamen bozulmuş durumda ve daha da bozulacak.

Nedeni ise ne ev sahipleri ne de kiracılar!

Asıl neden ise üç haneye doğru giden ve hükümetin de sadece bu gidişatı izlediği **yüksek enflasyon ortamı.**

Zamanı değişse de gördüğünüz üzere hepimizi mağdur ediyor bu enflasyon.

Şimdi gelelim kötü tesadüfe.

Bu hikâyeyi paylaşmamın birkaç saat sonrasında Cumhurbaşkanı Erdoğan yine **düşük faizli konut kredisi müjdesi** verdi.

Enflasyon yüzde 100'e doğru koşarken, bu fiyat artışlarına çözüm bulunması gerekirken bize verilen müjde **daha yüksek konut fiyatlarına neden olacak, dolayısıyla daha yüksek kira beklentisi oluşturacak bir konut kredisi** müjdesi.

Zaten daha açıklamanın üzerinden **birkaç saat geçmeden satıştaki konut fiyatları ilk etapta yüzde 10-15 arttı!** Artan konut fiyatları da elbette dönecek kiralara vuracak. **Göreceğiz ki yeni kiralamalarda talep edilen kiralarda daha da yükselecek.**

Anlaşılan o ki hükümetin yüksek enflasyona ilişkin bir çözümü kalmamış. Siyaseten de eski ezberlerden kurtulamıyor. **Düşük faizli konut kredileri ile yeniden vatandaşın desteğini alacağını** düşünüyor. O vatandaşın bu kredilerin taksidini ödeyebilecek bir alım gücü kalmadığının dahi farkında değil.

Ve yukarıda da anlattığım gibi hükümetin bu uygulaması beklediğinin tam tersi sonuç verecek.

İnsanları ev sahibi yapayım diyerek adım atan hükümet, birçok insanın evinden olmasına neden olacak!

11.05.2022

Buradan bir kez daha söyleyeyim.

Sayın Cumhurbaşkanı,

Ne siz, ne de etrafınızdakilerin ürettiği çözümler artık çözüm olmuyor, bilakis sorunu derinleştiriyor. Ülkenin **geniş kesimlerini bu politikalarla yoksullaştırdınız ve şimdi de neredeyse evsiz barksız hale** götürüyorsunuz.

Ve enflasyonu doğru yöntemlerle düşürmek üzere adım atmadığınız sürece de bu böyle devam edecek.

Ya bu yaklaşımı acilen değiştirin ya da artık **lütfeñ ülkeyi seçime götürün!**

11 Mayıs 2022, Çarşamba

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Odessa bombalanıyor

Rusya'da yapılan Zafer Günü gösterileri ertesinde Ukrayna'nın Odessa liman şehrine bombalı saldırı yapıldı. Odessa Limanı, Karadeniz'in önemli ticaret merkezlerinden bir tanesi. Ayrıca bilindiği gibi Ukrayna, dünyanın en büyük tahıl merkezlerinden biri. Mevcut durumda Ukrayna'nın Karadeniz'e açılan tek kapısı olan Odessa'nın kaderi bir zamandır herkesin merak konusu. Odessa'nın Ukrayna'ya mı bırakılacağı yoksa Rusya tarafından işgal mi edileceği henüz belli değil. Rusya'nın Odessa'yı işgal etmesinin bardağı taşıracak son damla olacağını iddia edenler de var. Her halükârda bu bombalamalar dünyadaki gıda fiyatlarını daha da artıracak.

Yapılan açıklamalara ve yollanan silahlara bakarsak Ukrayna'daki savaş yakın zamanda bitecek gibi durmuyor. Ne yazık ki yeni bir Afganistan veya Suriye ile karşı karşıyayız. Yıllar sürececek bir vekâlet savaşına şahit olacağız.

DÜNYA FOKUR FOKUR KAYNIYOR

Bu arada Filipinler'de yapılan 67 milyon kişinin katıldığı seçim sonucunda iktidara, **"son diktatör" Ferdinand Marcos'un oğlu Ferdinand Marcos Jr.** geldi. Bu sonuç, ülkenin Çin'e yaklaşması olarak yorumlanıyor. Her ülkede siyaset artık **"küreselci"** ve **"milliyetçi"** olarak kutuplaşmış durumda. Filipinler'in bu iktidar değişiminden sonra nasıl konumlanacağını da göreceğiz.

Sri Lanka'da siyasi rekabet vahşete dönüştü, karşıt taraflar birbirlerinin evini yakıyor. Haiti'de bir otobüse yapılan saldırı sonucu 8 Türk turist de rehin alındı. Dışişleri Bakanı **Mevlüt Çavuşoğlu** olayın takip edildiğini söyledi.

İngiltere'de 96 yaşındaki Kraliçe, tahta geçtiği günden beri ilk defa parlamentonun açılışına sağlık gerekçesiyle katılmadı.

Anlayacağınız dünyanın dört bir yanında kazan kaynamaya devam ediyor. Önümüzdeki dönemde de dünyada sular durulmayacak gibi görülüyor.

BAHÇELİ'DEN IRKÇILIK TEPKİSİ

İç siyasetin ana gündem maddelerinden bir tanesi olan sığınmacılar konusunda ise **Devlet Bahçeli** tavır koydu. **"Sığınmacılar bugün misafir, yarın komşumuz olacak"** diyen **Bahçeli** artmakta olan yabancı düşmanlığına da sert bir dille karşı çıktı.

Bu açıklama, Cumhur İttifakı ortakları arasında fikir ayrılığı yaşandığı iddialarını da yalanlamış oldu.